

České děti mohou pod stromečkem najít hračky s vyšším obsahem toxických látek

17.12.2024 - | Arnika

Seznam je dlouhý: nové zpomalovače hoření, bisfenoly, věčné chemikálie PFAS, některé stále ještě nezakázané ftaláty a biocidy. Arnika pravidelně analyzuje tyto látky v hračkách, a i výsledky letošního průzkumu hraček v nich našly nemilé překvapení. V hračkách a kuchyňském náčiní, které Arnika nechala zanalyzovat, byla nalezena látka TBBPA (tetrabrombisfenol A). Ta působí na dětský organismus pravděpodobně už v minimálním množství, kdy přispívá ke vzniku rakoviny a narušuje funkci hormonálního systému.

Karcinogeny pro nejmenší

Testovaly se také produkty českého původu a koncentrace v nich zjištěné patřily k těm nejvyšším v Evropě. *"Výsledky jsou velmi znepokojivé, zejména kvůli tomu, že téměř nejvyšší hodnoty TBBPA byly naměřeny právě ve vzorcích hraček. TBBPA je známý endokrinní disruptor a potenciální karcinogen, na endokrinní disruptory jsou přitom nejcitlivější právě děti do pěti let a těhotné ženy. Předchozí studie navíc potvrdily jejich biologickou aktivitu, což v tomto případě znamená, že narušují transport hormonů štítné žlázy,"* uvedl jeden z hlavních autorů studie a vedoucí programu Toxické látky a odpady v organizaci Arnika, Jindřich Petrlík.

„Rodiče mohou pomoci snížit expozici například tím, že jim pod stromeček darují hračky z přírodních materiálů či od ověřených evropských firem, které jdou často nad rámec stávající legislativy a v rámci své politiky nepoužívají celé skupiny látek klasifikované jako látky vzbuzující mimořádné obavy. Nejlepší řešení ale spočívá v tom, že všechny hračky na trhu EU budou do budoucna mít celé skupiny nebezpečných látek natvrdo zakázány," dodala Karolína Brabcová, vedoucí spotřebitelských projektů Arniky.

Jeden se zakáže a objeví se druhý

V hračkách by neměly mít místo ani bisfenoly. Prokazatelně narušují dětský hormonální systém a vědecké studie již mnohokrát prokázaly zdravotní dopady včetně sníženého IQ, poruch myšlení nebo obezity.

Skupina bisfenolů zahrnuje asi 50 strukturálně podobných látek a existují případy, kdy bylo v jedné hračce nalezeno až 6 různých bisfenolů. Dosud je zakázán pouze bisfenol A, ostatní látky z této skupiny jsou povoleny. Děti se mohou s bisfenoly setkat například i v textilu, jak ukázal další letošní průzkum Arniky. I v textilu jsou stále tyto látky povoleny.

EU nyní pracuje na změně nařízení o bezpečnosti hraček tím, že navrhuje zákaz celé skupiny endokrinních disruptorů (EDC) tak, aby nedocházelo k nahrazování jedné škodlivé látky nějakou jinou podobnou toxickou náhradou. Zakázat celou skupinu bisfenolů najednou je nutné, protože zkušenosti ukazují, že když je zakázán jeden bisfenol, průmysl přejde k dalšímu strukturálně podobnému, ale rovněž škodlivému – tak byl například v termopapíru pro účtenky nahrazen bisfenol A bisfenolem S či bisfenolem F. I zde je klíčovou prioritou odstranění všech nejškodlivějších chemikálií z hraček.

Česká vláda nebo europoslanci mohou hrát v klíčovém procesu změny tohoto nařízení důležitou roli. Jeho dokončení je plánováno na první polovinu roku 2025. A je na českých europoslancích i

ministerstvu průmyslu a obchodu, aby zajistili, že nový zákon odstraní všechny nejškodlivější chemikálie z hraček našich dětí. Za to silně lobují nevládní environmentální organizace jako je Arnika.

Pokud Arniku a její snahu o bezpečnější dětské hračky chcete podpořit, můžete podepsat výzvu Výrobky bez jedů. Zatím tak učinilo 6000 spotřebitelů ze zemí střední Evropy včetně Česka, Maďarska či Slovinska.

ToxFree Life - Život bez toxických látek

Mezinárodní projekt Život bez chemie pro všechny (ToxFree Life for All) se soustředí na škodlivé a problematické chemikálie, se kterými se běžní lidé setkávají každý den. Jeho hlavním cílem je informovat veřejnost o vlivu nežádoucích chemikálií na zdraví a životní prostředí. Spolu s dTestem jsou součástí projektu i spotřebitelské organizace z Maďarska (TVE), Rakouska (VKI) a Slovinska (ZPS). Českou republiku a Slovensko zastupuje spolu s dTestem také ekologická organizace Arnika.

Hlavní aktivitou projektu je testování přítomnosti problematických chemických látek ve výrobcích běžné spotřeby. Na základě výsledků testů pak můžeme pomáhat spotřebitelům činit rozhodnutí v zájmu jejich zdraví a vybírat bezpečnější produkty. Naší snahou je také podpořit veřejnost v tlaku na účinnější regulaci, která by vedla ke snížení přítomnosti nežádoucích toxických látek v každodenním životě.

Spolufinancováno Evropskou unií. Vyjádřené názory a stanoviska jsou však pouze názory autora (autorů) a nemusí nutně odrážet názory Evropské unie nebo CINEA. Evropská unie ani orgán poskytující podporu za ně nemohou nést odpovědnost.

<https://arnika.org/novinky/ceske-deti-mohou-pod-stromeckem-najit-hracky-s-vyssim-obsahem-toxicky-ch-latek>